

Szeretett testvéreim!

Mai igehirdetésemben nem a református bibliaolvasó kalauz szerinti napi igék valamelyike alapján prédikálok, hanem egy olyan ige alapján, amit egy ideje már nagyon fontosnak tartok, hogy erről legyen egyszer egy beszédem. Ez az ige pedig nem más, mint Jézusnak a Nagy parancsolata.

Amikor egy hívő ember megkérdezte Jézustól, hogy mi a legfontosabb parancsolat az addigra már több ezer közül, amiket a zsidó vallásban megismertek az emberek, akkor Jézus ezzel a mondattal, a nagy parancsolattal válaszolt. Tulajdonképpen ez tehát a hívő ember lelki attitűdjének, vallási beállítottságának, vallásgyakorlatának a lényege, titka, összefoglalása, esszenciája. Végtelen izgalmas tanítás ez nekünk is. Eligazítás abban a korban, amikor olyan népegyházaknak vagyunk a tagjai, amelyek Európában feltűnően gyengülnek létszámban. Mit tegyünk? Mit teszünk esetleg rosszul, vagy mit kell jobban tennünk? Milyen hívő embereknek kell lennünk?

Jézus a válaszában összeköt 2 ószövetségi bibliai ígét. Az egyik az Isten szeretéséről szól, a másik az ember szeretéséről, pontosabban a felebarát szeretéséről, amelyik éppen olyan kell, hogy legyen, mint a magunk szeretése. A tanításban elhangzó „mint” lehetetlenné teszi a „vagy-vagy”-ot. Szeresd felebarátod, mint magad!

Jézus az Isten szeretését és az ember szeretését sem hajlandó szétválasztani, ez a kettő minden esetben összetartozik.

De ki is ez az Isten, akit szeressen az ember? Hát az, aki megteremtette őt. Aki megteremtette a világot. Aki a szeretetet azzal mutatja meg, hogy kilépett a korábbi létformájából és szeretete teremtő: anyag-és lélekteremtő, az emberrel pedig kapcsolatteremtő, megbocsátásteremtő, lelkivezetésteremtő, történelemben belenyúlásokat teremtő, igazságteremtő, feltámadásteremtő, tanításteremtő, gyógyulásokat teremtő, különös kijelentést teremtő, Jézust teremtő.

Ez az az Isten, akit nagyon lehet szeretni. Ő az, aki Jézus által számunkra véglegesítetten mennyei apa. De mi is a célja ennek az Istennek az emberrel, velünk, velem?

Nos, Isten célja az, hogy én én legyek. Nem az, hogy legyek, hanem az, hogy én én legyek. Szó sincs arról, hogy a keresztyénség merő énmegsemmisítés lenne, tagadás, vagy erkölcsi harc, amiben minden kíváncsnak ellene kell mondani, vagy, hogy akár a méltóság semmibe vétele lenne. Nem. A keresztyénségünk nagyon is önmegvalósítás, de az Isten rendjében. Vagyis úgy, hogy a magam ügye csak részletügy az Isten világügyéből. E nélkül valóban bűn az önmegvalósítás. De Isten rendjében, az ő szeretésében nem csak, hogy nem az, hanem egyenesen a létező legjobb.

Mivel Isten szeretet, így bele kell vetnünk magunkat ebbe a szeretetbe, meg kell mártóznunk benne, hogy átjárjon, és ez segít a felebarát szeretésében, vagyis annak a szeretésében, akivel csak dolgom van.

Magamat szeretnem és más nem, undorító önzőség lenne. Más szeretnem, magamat pedig nem, beteges lelkiállapot lenne.

A magam szeretése, amiről Jézus beszél, nem más, mint a magam egészének szeretése. Nem a bennem levő ilyen-olyan bűnök szeretése, vagy megtűrése, hanem magamnak a

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2024. január 14-én.

szeretése, aki a jónak lehetek a hordozója, csak még nem vagyok kész végtermék. Ez nem tévesztendő össze azzal, hogy a rossz hordozója vagyok, csak még nem kész végtermékként. Az ilyen ember számára csak a megtérés lehet segítség, minden más kevésnek bizonyul az irány megfordítására. Viszont aki lélekhozóként úgy él, hogy Isten Lelke minél inkább átjárja, az bátran szeretheti magát. Hiszen tudja, hogy bűnös, de ezt nem takargatja, hanem nemes harcban küzd ellene.

Aki szereti Istent, az Isten gyermeke. Ezt az állapotot nem lehet Isten szeretése nélkül elérni. Sem nagyszerű erkölccsel, sem különleges cselekedetekkel, sem kiváló képességekkel.

Szeresd az Istent, mint mennyei apádat, és bátran olyan gyermeknek érezheted magad, mint akit szeretnek a szülei és védik, oltalmaznak, nevelik, segítik, elfogadják, jót akarnak, s közben nevelik. Ebben persze lehet úgymond rászólás is, de ettől még a gyermeknek nem kérdés, hogy szeretik, és oltalom alatt van. Szeresd az Istent és légy a gyermekes, s azt is meglátod, hogy így mennyivel közelebb vannak hozzád a felebarátaid, mint előtte. Mert már Isten köt vele össze, és ez erősebb kötés. Nem közvetlenebb, de erősebb. Ezt hadd hangsúlyozzam ki, mivel napjainkban a közvetlenségben már minden határt átléptünk, és azt hittük, hogy ezzel olyan szeretetkötéseink lesznek, amik az örök élettel fognak majd felérni. Hát nagyon nem ez történt. Hanem az, hogy Isten kihagyásával ezek a kapcsolatok a szélsőséges provokációk következtében nem bírtak el mindent, nem bírtak el többet, mint amire Isten szánta, így tehát törések, csatlódások, gyűlöletek, ellenségeskedések, harcok, vetélkedések lettek belőlük. Az Isten kihagyásával istenivé erőltetett kapcsolatok mindig ezzel a kudarccal fejeződnek be. De nézzétek csak, hogy a krisztusi gyülekezetekben a hittestvérek hogyan is vannak egymással: nem lesznek egymás haverjai, nem lépnek át házassági határokat, nem közvetlenkednek, mégis valami olyan erős kötésük van, amiben testvéreknek látják egymást, amiben egymás által épülnek, amiben nagyon tudják egymást szeretni. Persze nem mindig és mindenben, de sokszor. Évtizedeken át. Hatalmas nagy dolog ez. Itt vagyok én is példának. Évtizedek óta vagyok ennek a gyülekezetnek tagja. Gondolom, két féle gyülekezeti tag van itt: az, akit már megbántottam, és az, akit még nem. Mégis, itt vagytok. Mert Isten szeretete köt minket össze. Hát nem csodálatos?

A nagy parancsolatban a lényeg tehát nem az isteni parancsolatoknak, a törvényeknek a tisztelete, hanem Isten tisztelete, pontosabban szeretése, amiből következik a magam szeretése és a másik ember szeretése.

Az Istenszeretet önmagában, emberszeretet nélkül hiteltelen és haszontalan lenne, az emberszeretet viszont istenszeretet nélkül önmagában erőtlen lenne, bár hordoz magában istenit, de éppen itt van a különbség, hogy soha nem tudja megadni azt, amit az Isten végtelen szeretetében belemerülés és a vele való szeretetkapcsolat adhat.

Szeresd az Istent teljes szívedből-lelkedből, erődből és elmédből – mondja Jézus. Szív-lélek-erő, illetve elme. Nem az egyes szavak értelmének a boncolgatásán van a hangsúly, hanem azon, hogy teljes odafordulással legyen szeretetkapcsolatunk Istennel, amiben az érzelem, értelem, akarat, test-lélek-szellem, minden oda fordul Isten felé, akitől minden jó származik, és aki teljes valójával szeret. Kereszthalál. Minden értelmet felülhaladóan.

Szeretett testvéreim! Amikor Jézustól a vallásgyakorlat lényegét kérték, akkor ő nem azt tette, hogy kiemelt volna valamit a 10 parancsolatból, vagy, hogy azt ecsetelje: mennyire kell szeretni a másik embert, hanem azt kérte: Úgy szeressétek Istent, ahogyan csak bírjátok! Ha ezt jól teszitek, akkor ebből az is következik, hogy magatokat is szeretitek, hiszen az Istené vagytok, még, ha nem is egészen. És akkor a másik emberre is úgy tudtok tekinteni, mint aki testvér az Isten szeretete által.

A keresztyén Európa a 10 parancsolatból emberek szeretésére vonatkozó 6 parancsolatot máig alapvetően vallja: tiszteld szüleid, ne ölj, ne légy hűtlen, ne lopj, ne beszélj hazug módon, ne kívánd, ami a másé. De miközben a zsidó-keresztyén kultúra eredményeként a köztudatban ezek a parancsolatok többé-kevésbé benne vannak, aközben a megvalósítás eredményessége szánalmas. Miért? Mert a ma embere, sőt a manapság magát keresztyénnek vallók többsége nem szereti különösebben Istent. Isten nem azt kéri, hogy az ő javára és a mi kárunkra magunkat, vagy másokat kevésbé szeressünk, hanem azt, hogy mindenekelőtt őt szeressük. Mindenhogy, mindenkor. Ahogyan csak bírjuk. És az áldás nem marad majd el. Ámen.